

Teknik & Byggeudvalget studietur til Rotterdam, Holland 8. – 11. maj 2019

PROGRAM

Esbjerg
Kommune

DELTAGERE

Søren Heide Lambertsen, udvalgsformand, tlf. 4012 2412

Mussa Utto, udvalgsmedlem, tlf. 2724 1162

Henning Ravn, udvalgsmedlem, tlf. 4010 1246

Anders Rohr Jørgensen, udvalgsmedlem, tlf. 4011 9695

Alex Sørensen, udvalgsmedlem, tlf. 4012 2102

Erik Jespersen, Direktør, tlf. 2570 2352

Morten Andersson, Drifts & Anlægschef, tlf. 2490 9719

Christina Føns, Miljøchef, tlf. 2047 3563

Jesper W. Schlüter, Sekretariatschef, tlf. 5154 8179

Danmarks ambassade

Koninginnegracht 30, 2514 Den Haag

Tlf. +31 (0) 70 302 5959

haaamb@um.dk

Ekspeditionstid: Mandag – fredag 10.00-15.00

I nødstilfælde kontakt 24/7 Centret.

Tlf.: +45 33921112

LUFTFARTSSELSKAB: KLM

Regler for bagage ved KLM:

- Indchecket bagage: 1 stk. på max. 23 kg
- Håndbagage: 1 håndbagage og 1 mindre taske på i alt max. 12 kg.

HOTEL

SS Rotterdam

3e Katendrechtse Hoofd 25

3072 AM Rotterdam, Holland

Tlf. +31 10 297 3090 . info@ssrotterdam.nl

Den tidligere amerikabåd, hvor vi bor, har 13 dæk og plads til ca. 1.500 personer.

Fællesrum som festsale og spisesteder og barer er i oprindelig indretning fra 1950erne.

Værelserne er nyindrettede i gammel stil, men med moderne faciliteter.

Vejret i Rotterdam

Den gennemsnitlige temperatur i Rotterdam i maj måned er mellem 7 og 17 grader om dagen.

Der er gennemsnitlig 15 nedbørsdage.

Formål med studieturen

Da en meget stor del af Rotterdam ligger under havoverfladen, er det helt naturligt, at Rotterdam er langt fremme i arbejdet med og udviklingen af klimatilpasnings tiltag og en grøn omstilling til en fremtid med et mindre CO2 aftryk.

Vi vil se

- eksempler på hvordan Rotterdam har arbejdet med integration af klimatilpasnings tiltag som naturlige elementer i bybilledet og den urbane infrastruktur.
- eksempler på indretning af pladser/torve/byrum der både har et rekreativt formål og fungerer som reservoir og kanaler for regnvand.
- klimatilpasning i stor målestok i form af store stormporte ved indsejlingen til Rotterdam.
- eksempler på løsning af parkeringsudfordringer i en storby hvor overflade areal til parkering er en mangelvare.
- eksempler på integration af skifte mellem forskellige transportformer – cykel, bil, bus og tog.
- og høre om Rotterdams arbejde med den grønne omstilling fra fossile drivmidler til 0 emission i den kollektive bustrafik og den private bilisme.
- eksempler på forbindelseslinjer i byen, der skaber sammenhæng i byen på tværs af store afskærende infrastruktur anlæg.

- eksempler på projekter, der understøtter en cirkulær tankegang omkring ressourcer, og som kan give inspiration til implementering af vores affaldsplan for temaerne: Bygge- og anlægsaffald samt plast.
- og høre om Rotterdams arbejde med belysning i byen.

Undervejs samles inspiration til arbejdet med udvikling af Esbjerg Kommunes grønne områder og parker, når udvalget bevæger sig gennem nogle af de større grønne områder og parker i Rotterdam.

ONSDAG 8. MAJ 2019

Afgang med taxi fra parkeringspladsen bag Esbjerg Rådhus kl. 11.30

Ankomst i Billund Lufthavn kl. 12.30

Afgang Billund Lufthavn med KLM (KL1346)
kl. 14.20

Ankomst Amsterdam Schiphol Airport kl. 15.35

Afgang med chartret bus fra lufthavn til hotellet i Rotterdam: ca. kl. 16.00

(chauffør møder jer på p-pladsen foran terminalbygningen)

Forventet ankomst til Hotel SS Rotterdam
ca. kl. 17.00.

Indkvartering på værelserne

Middag på Hotel SS Rotterdam kl. 19.00

Efter middagen mødes vi kl. 21.30, hvor vi afhentes i bus til en **lystur i Rotterdam**.

Lysrute i Rotterdam

I Rotterdam har man i mange år arbejdet med lys i byen både som almindelig gadebelysning men også til markering og understøttelse af kunst og arkitektur. Det har endvidere været et fokus at arbejde med SMART belysning. Som en del af det arbejde er der udarbejdet en masterplan. Endvidere er Rotterdam med i det internationale netværk LUCI (Lighting Urban Community International).

Der er tre guider på lysturen:

Marjolijn van der Meijden fra Center for Visual Arts of City og Rotterdam.

Ruben van Bokhoven fra firmaet Nobralux

Peter Holswilder, Public light city of Rotterdam.

Forventet afsluttet kl. 23.00

TORSDAG 9. MAJ 2019

Kl. 8.00 afgang med bus fra SS Rotterdam til **stormportene Maeslantkering**

Vi har 2 timer ved stormportene, hvor Marc Walraven, Senior Advisor, Storm Surge Barrier, Member Delivery Board I-Storm, er oplægsholder. Han vil fortælle om Hollands arbejde med stormflodssikring både i et nationalt og i et internationalt perspektiv. Han vil også vise os rundt og fortælle om Maeslantstormporten.

Kl. 11.00 afgang med bus til **Rozenburg**.

Kl. 12.00 Frokost på EIC Mainport Rotterdam

Kl. 12.30 EIC Mainport Rotterdam

Rotterdam cirkulær økonomi

I 2030 er cirkulær økonomi en standard i Rotterdam. Et af initiativerne er, at havnen i Rotterdam og Rijkswaterstaat søger at genbruge de store mængder beton og jord fra nedrivningsarbejder i Rotterdam lokalt, som ofte bortskaffes som affaldsprodukt. Med støtte fra World Wildlife Fund opføres fem kilometer naturvenlige banker af bygge- og anlægsaffald langs halvøen ved Rozenburg mellem havneområdet og havet.

Oplæg ved Robert Wolf, Environmental Management, Permits & Advice, Advisor Natuur & Milieu, Havenbedrijf Rotterdam N.V.

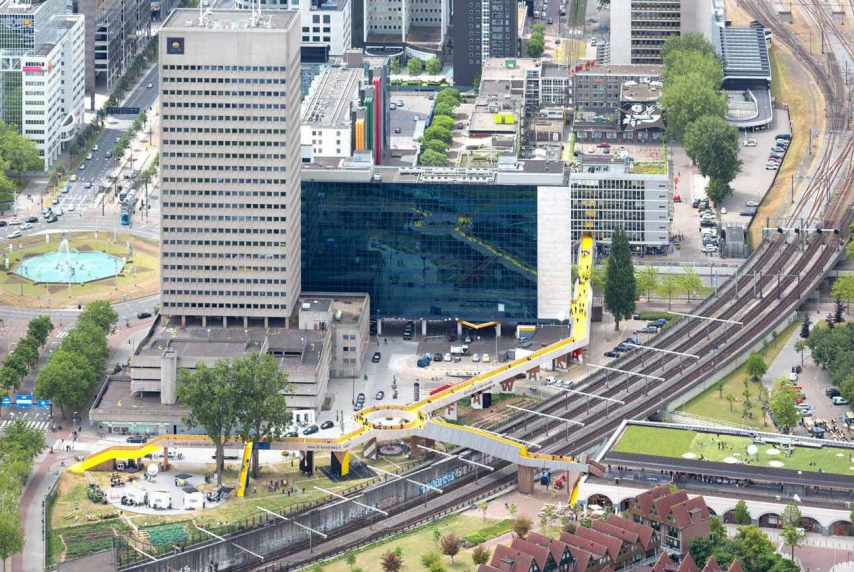

Kl. 14.30 går turen med bus til **WaterSquare Benthemplein.**

Pladsen er et eksempel på pladser og parker, som er gode opholds- og mødesteder og rum for spontane og planlagte aktiviteter, kultur og sport. Pladsen er multianvendelig og samtidig indgår den i lokal klimatilpasning, LAR.

Vand fra store regnskyl kan opsamles på pladsen og ledes til en kanal i grønt område.

Luchtsingel

Vi ser på elementer, der skaber sammenhænge i byen, grønne strukturer, med forbindelseslinier for lette trafikanter.

Kl. 16.45 Central stationen – guidet rundtur og fortælling ved Narjara fra Urbanguides

Central stationen

Hovedbanegården er et eksempel på, hvordan der skabes en tættere by, som er spændende at besøge og med gode trafikale løsninger.

Rundvisning og fortælling ca. 1 time.

Teaterpladsen Schouwburgplein

Teaterpladsen er en plads til mange forskellige formål, idet teatret er trukket ud på pladsen, og pladsen ligger op til musikhuset. Lamperne er bevægelige og minder om havnekraner.

Herefter går vi mod markedshallerne med besigtigelser undervejs.

Vi går af den gamle gågade Lijnbaan og den nye forsænkede gågade Beurstraverse.

Gågade Lijnbaan

Den gamle gågade er oprindelig og etableret i 1953. Markiserne fungerer som vejrbeskyttelse og indgår naturligt i den tids arkitektur.

Gågade Beurstraverse

Ny og forsænket gågade med inspirerende indkøbsstemning.

Markedshallen, Markthal

Markedshallen ligger, hvor det udendørs marked også ligger. Der er restauranter og butikker i de to nederste etager. Ovenover er der boliger, der har altaner på ydersiden. Der er en meget lettilgængelig parkeringskælder under markedshallen.

Kubehusene fra 1980

På vej til Museumshaven kommer vi forbi Kubehusene fra 1980. Kubehusene repræsenterer nytænkning i datiden.

Museumshavnen

Turen slutter ved Museumshavnen. Her findes mange gamle skibe, og der er restauranter på kajen.

Kl. 19.00 Aftensmad

Restaurant Apartt, Blaak 4, 3011 TA Rotterdam

FREDAG 10. MAJ 2019

KL. 8.30 PÅ SS ROTTERDAM, LOKALE MIAMI ROOM

Zero emission strategy, public transport, MRDT (trafiksel-skab) og RET (operatør).

MRDH (Metropolitan Region Rotterdam – The Hauge), Rotterdam regionens trafiksel-skab og operatøren, RET, præsenterer deres arbejde med den grønne omstilling i den kollektive transport.

Oplægsholdere: Gert-Jan den Toom, MRDH og Theo Konijnendijk, RET

BYVANDRING - AFGANG KL. 10.00 FRA HOTELLET

Fra hotellet går vi mod **Amerikakaj**.

FENIX FOOD FACTORY

Vi går forbi en hip plads med udendørs cafeer og værts-huse, og her ligger også street food.

Vi går videre over sti- og cykelbro til **Amerikakaj.**

RIJNHAVENBRUG

Gangbro til Amerikakaj.

Amerikakaj

Herfra sejlede i sin tid de store amerikabåde. I dag findes stadigvæk det gamle Hotel New York, og der er opført højhuse med attraktive boliger midt i byen. Her er skabt byfortætning i centrum med storbyatmosfære. Der ses eksempler på høje huse, med gode opholdsmuligheder omkring og uden massiv skygge, og hvor man kan finde læ. Husenes underetager skal være offentlig tilgængelige for ikke at virke afvisende.

Vi går langs halvøen ind til **"Recycled Park" på Posthumalaan.**

Kl. 10.45 Recycled Park – Floating pavillion

Rotterdam har også fokus på at hindre plastaffald i at nå ud i havene. Med projektet Recycled Park viser de, hvordan man kan tilbageholde plast fra floderne og genanvende det til nye produkter.

Præsentation og rundvisning. Narjara fra Urbanguides holder oplæg.

Derefter går turen via **Erasmusbrug til området omkring Veerhaven.**

Erasmusbrug

Veerhaven

Her har borgere presset på for at få el-ladestandere til biler. Rotterdam har anlagt ca. 2.000 ladestandere.

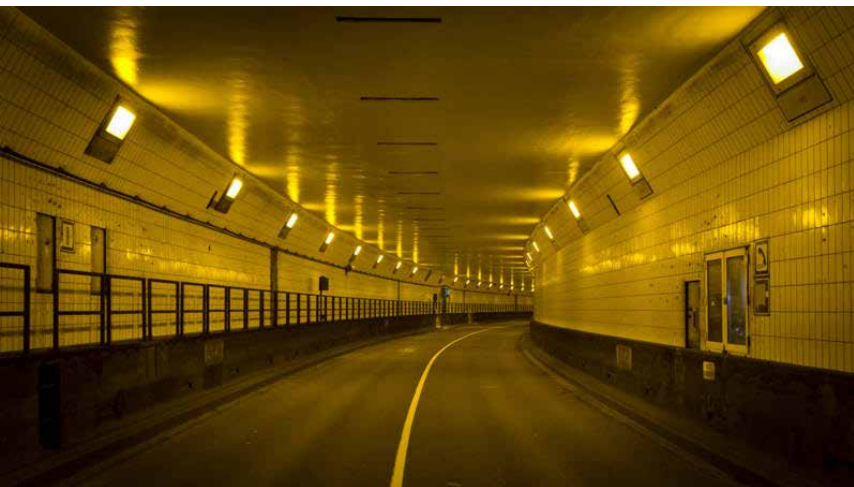
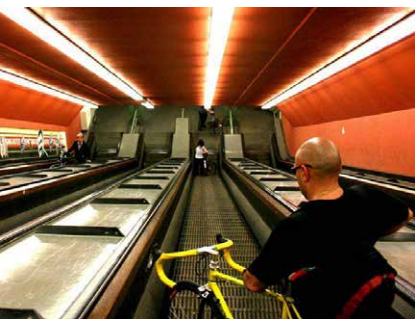

FROKOST Kl. 12.15 De Ballentent, Parkkade 1, 3016
GN Rotterdam

Maastunnel

Bil-, cykel- og gangtunnel fra 1942, hvor man tager rulletrappen eller elevatoren med sin cykel.

Under reparation.

Kl. 13.30 Med vandtaxi fra Euromast (65) til Keilehaven (81)

Hvis tiden tillader det, sejles forbi Unilevers berømte bygning. En kontrastfuld bygning, der kombinerer nyt og gammelt.

Med grønt tag og parkering på tag.

Dakpark

Europas største grønne tag/tagpark. Den er 1,2 km lang og bygget på toppen af et indkøbscenter bygget ind i et dige.

Fortælling om grønne tage som en del af Hollands indsats i forhold til klimasikring, CO2 reduktion. Rated som 25. bedste park i Europa.

Kl. 14.30 Med vandtaxi fra Keilehaven (81) til Euromast (65)

Kl. 14.45 Euromast

Vi ser udsigten over Rotterdam fra Euromast.

Herfra går turen via **Het Park til Museumpark**

Museum car park med oversvømmelses reservoir.

Museum park

Her ser vi på en parkeringskælder under jorden.

Parkerings-anlægget er kombineret med en vandtank til klimasikring. Når kloaksystemet er ved at løbe over, åbnes tanken, og 10 millioner m³ vand kan ledes i tanken på ½ time.

Huis Sonneveld, Arkitekt: Van der Vlugt 1933

En arkitektur vi også har udbredt repræsenteret i Esbjerg fra den samme tid, både med det hvide udtryk og i Esbjergs egen udformning med røde teglsten.

Her boede direktøren for Van Nelle fabrikken. Fabrikken, der er i samme stil, er udnævnt verdensarv. Vi besøger huset og ser det både inde og ude.

Lige i nærheden er der mulighed for at se Hollands arkitekturcenters løbende udstilling (er inkluderet i billetprisen til huset).

Vi går nu videre til **Skaterpark Westblaak**

Skaterpark Westblaak

Derfra går vi videre til **Leuvehaven, havn og by** i samspil

Leuvehaven, havn og by

Nu går turen videre til **Witte de Withstraat**

Witte de Withstraat

Kl. 18.30 Aftensmad på Restaurant Bazar, Witte de Withstraat 16, 3012 BP Rotterdam

HJEMREJSE LØRDAG 11. MAJ 2019

Tjekke ud fra hotel

Afgang fra hotel til lufthavn med
chartret bus kl. 09.30

Forventet ankomst Schiphol Airport
ca. kl. 10.30

Afgang fra Schiphol Airport med
KLM (KL1345) kl. 12.55

Ankomst Billund Lufthavn kl. 14.00

Taxa fra Billund Lufthavn kl. 14.30

Forventet ankomst til Esbjerg Rådhus kl. 15.30